

Forfatter: Schack, Hans Egede

Titel: Udrag fra Phantasterne

Citation: Schack, Hans Egede: "Phantasterne", i Schack, Hans Egede: *Phantasterne*, udg. af Jens Kr. Andersen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1993, s. 7. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schackval-shoot-idm140004320261696/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Phantasterne

For faa Aar siden stod der i en Egn i Sjælland et gammelt, ærværdigt Egetræ, om hvilket Egnens Beboere med en vis Stolthed pleiede at fortælle, at det var over sine tusind Aar gammelt. Formodenlig har denne Beretning dog neppe været ganske historisk; og det var da maaskee i Fortørmelse over denne idelig gjentagne Usandhed, at Himlen engang i en Novembemat aabnede sine Porte og lod en Storm udgaae, der knækkede Egnens Stolthed. Om Morgenen laae denne henstrakt paa Marken, og Sognets træskoklædte Ungdom trampede nysgjerrig omkring i den store afbladede Trætøp, som hidtil kun havde baaret de lette Fugle. Man maalte, hvor mange Skridt Træet havde indtaget i Høide og Brede, og den Ene viste den Anden det Sted, hvor det var brudt, med det idelig gjentagne, beklagende Udraab: »See, saadan sad det!» – Præsten, som selv var nede at beskue den Faldne, tolkede den almindelige Sorg ved at udbryde i et alvorfuldt: »*Fuit Illius*!» hvortil han, skjøndt vistnok mindre passende, endnu føiede: »*Fumus Troes*!» Herremanden, min ærede Farbroder, paa hvis Grund Træet havde staaet, erkjendte, at det havde været fælles Eiendom, og viste sin liberale Tro i Gjæmningen ved at lade det uddele til Brændsel blandt Sognets Fattige. Og Huuslæreren, som ikke var uden lærd og æsthetisk Dannelse, bemærkede i den Anledning, at det tusindaarige Træ, der havde sin Rod i Hedenskabet, saaledes ogsaa havde faaet en hedensk Ligprædiken og en hedensk Begravelse.

Det vilde være ubilligt at trætte Læseren med de mange Sagn, der i sin Tid bleve berettede om benævnte gamle Ege, saa meget mere som adskillige af Landets andre gamle Ege sikkert vilde gjøre Fordringer gjældende paa de fleste af dem: manges Rosenmund skal her en Sommeraften have ladet sig boie til det første Kys, medens Ellekønnen bryggede nedenfor paa Engen og kastede sit Taagesløv om Træet; i Vinternætterne derimod skal man ofte have seet den gamle, langskjæggede Troid her »blege Sølvpenge i Maaneskin». – For noget mere end en Snees Aar siden vare de Personer, som hyppigst færdes paa dette Sted, dog af en mindre poetisk Natur, da det nemlig var